

Kraków. Wernisaż wystawy „O duszę i charakter Narodu Polskiego. Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość”

KULTURA

17 października 2025

12:00 20 października 2025 - 31 stycznia 2026

Muzeum Armii Krajowej w Krakowie przy ul. Wita Stwosza 12

W poniedziałek 20 października 2025 r. o godz. 12.00 w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie (instytucja kultury województwa małopolskiego) odbędzie się otwarcie wystawy „O duszę i charakter Narodu Polskiego. Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość”. Ekspozycja powstała z okazji 80. rocznicy powołania WiN-u.

Na 35 planszach wystawa przedstawia sytuację polityczną w Polsce po zakończeniu II wojny światowej, genezę WiN, główne kierunki jego aktywności (m.in. akcje „Ż” i „O”, działalność informacyjną i wywiadowczą, zbrojny opór), zwalczanie Zrzeszenia przez komunistyczne służby oraz represje, jakie spadły na działaczy. Zaprezentowano także najważniejsze postaci organizacji, m.in.: płk. Franciszka Niepokólczyckiego, płk. Jana Rzepeckiego, płk. Jana Sanojcę, płk. Jana Bokszczanina. Osobno pokazano miejsce Zrzeszenia w pamięci społecznej od lat 70. aż do współczesności.

Na potrzeby ekspozycji przestrzeń w Muzeum Armii Krajowej została specjalnie zaaranżowana. Oprócz plansz wystawowych będzie można zobaczyć liczne eksponaty: numery podziemnych pism i ulotek, fałszywe dokumenty, a także tak wyjątkowe pamiątki, jak z przesłany z więzienia gryps ostatniego prezesa WiN Łukasza Cieplińskiego „Pługa” i pistolet ostatniego zabitego w walce partyzanta, byłego żołnierza oddziału partyzanckiego WiN, Józefa Franczaka „Lalusia”.

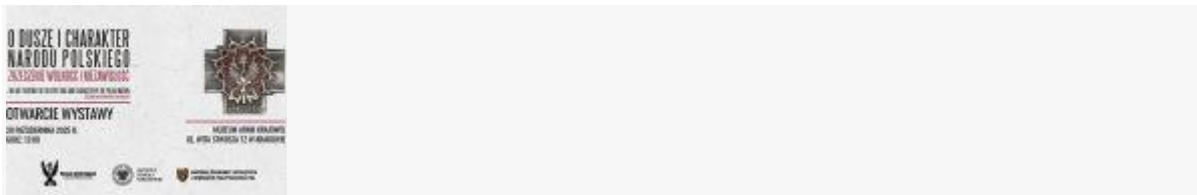
Wystawa została zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej, Muzeum Armii Krajowej w Krakowie oraz Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie. Jej partnerem jest Zarząd Obszaru Południowego Zrzeszenia WiN w Krakowie.

Zrzeszenie WiN było najważniejszą i najliczniejszą organizacją powojennego podziemia zbrojnego, wywodzącą się z AK. Zostało powołane 80 lat temu, 2 września 1945 r., przez pięciu byłych oficerów Komendy Głównej AK z płk. Janem Rzepeckim na czele. Głównym założeniem Zrzeszenia było przekształcenie poakowskiej konspiracji zbrojnej w konspiracyjną działalność polityczną. Zrzeszenie miało skoncentrować się na konspiracyjnej działalności propagandowej i informacyjnej. Wobec komunistycznych represji prowadziło jednak samoobronę, a z czasem podporządkował mu się też szereg oddziałów i zgrupowań partyzanckich.

Ostatni, IV Zarząd Główny Zrzeszenia został rozbity w listopadzie 1947 r. 1 marca 1951 r. prezes Łukasz Ciepliński wraz z towarzyszami z IV Zarządu Głównego WiN został zamordowany w więzieniu mokotowskim w Warszawie. Dlatego 1 marca został ustanowiony Narodowym Dniem Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

Wystawę oglądać będzie można w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie przy ul. Wita Stwosza 12 do 31 stycznia 2026 r.

Galeria zdjęć

Autor: Muzeum Armii Krajowej w Krakowie/ Paweł Stachnik

<https://www.malopolska.pl/aktualnosci/kultura/wernisaz-wystawy-czasowej-o-dusze-i-charakter-narodu-polskiego-zrzeszenie-wolnosc-i-niezawislosc-w-muzeum-armmi-krajowej-w-krakowie>